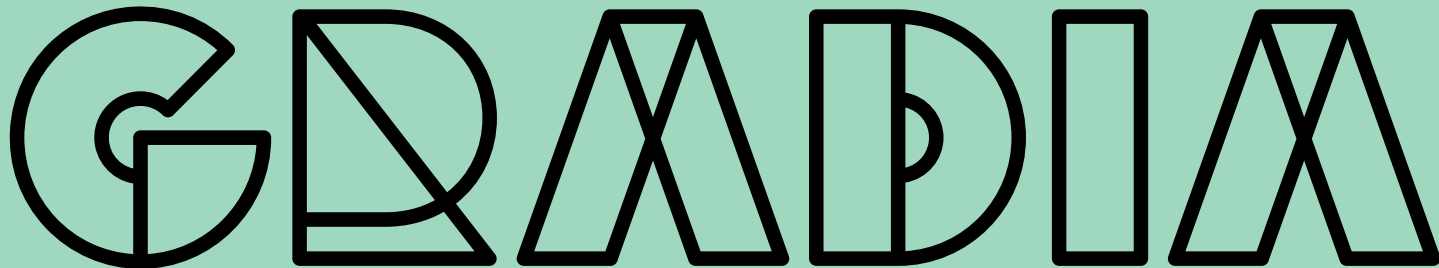

Ammattiopisto Gradian kielitietoisuusverkosto

OPH:n ammatillisen koulutuksen kielitietoisuusverkosto 8.10.2026

Annukka Isomaa ja Merja Lammi

9127

Ammatilliset perus-
tutkinto-opiskelijat

2321

Ammatillisen lisä-
koulutuksen opiskelijat

AT, EAT

690

Nivelvaiheen
opinnot

TUVA JA AIKUISTEN PERUSOPETUS

1723

Muu koulutus
EI TUTKINTOON JOHTAVA

1808

Musiikin ja tanssin
harrastajat

TAITEEN PERUSOPETUS

4,4

Opiskelija-
tyytyväisyys

ASTEIKKO 1-5

Opiskelijat
yhteensä

15 669

VUODEN 2025 AIKANA KIRJOILLA OLLEET OPISKELIJAT

Työelämä- ja
yritysassiakkuudet

2279

K-S YRITYSIDEA

Palvelun tuella perustettuja
uusia yrityksiä

177

Henkilöstö

602

Suoritettut tutkinnot

2664

Kaksoistutkintoja

118

Josta opetushenkilöstöä

509

Eri tutkintoja

95

Äidinkieli muu kuin suomi

1940

Liikevaihto

77 M€

Kansainvälinen liikkuvuus

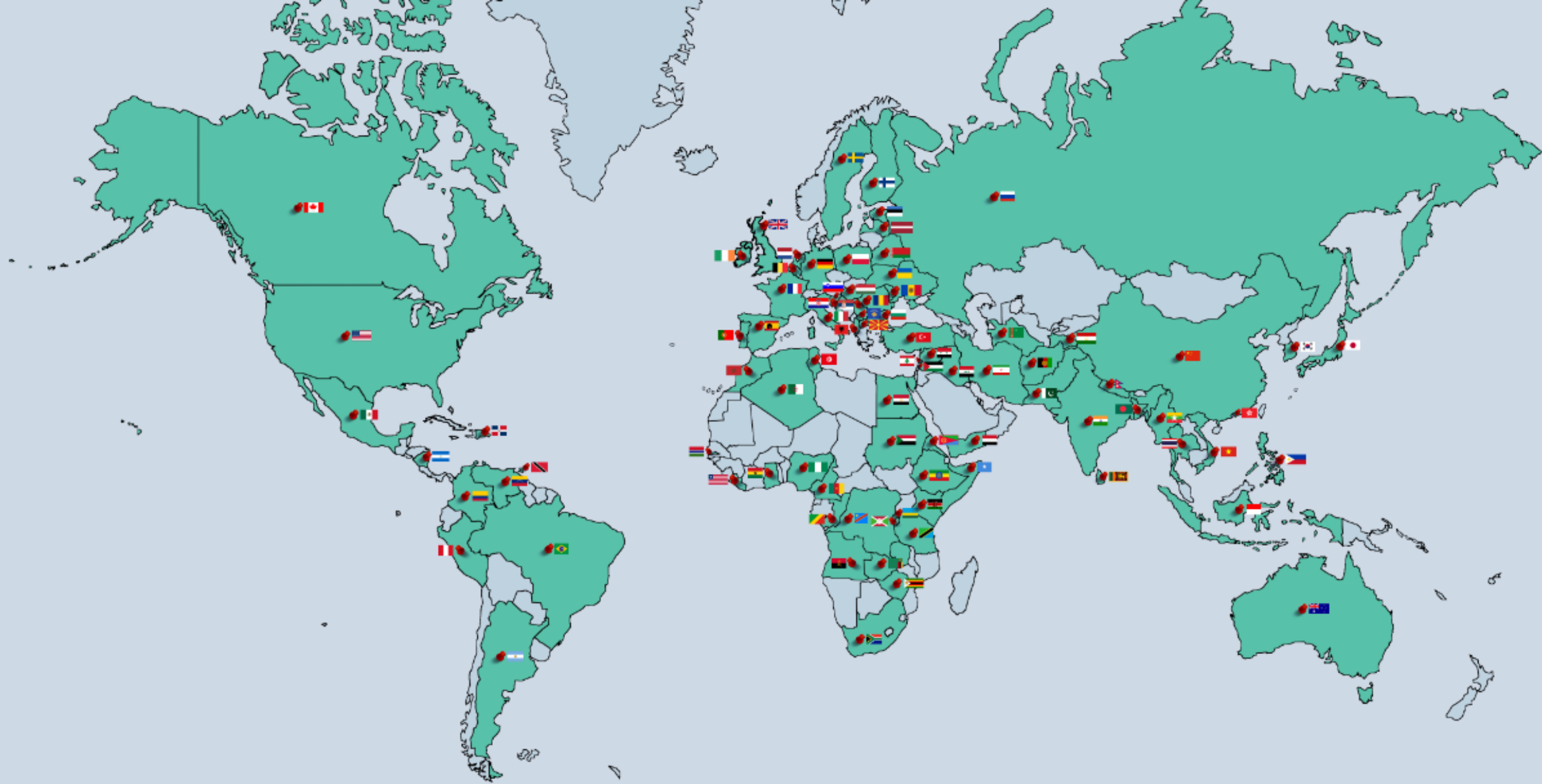
189

OPISKELIJOITA ULKOMAAN
VAIHTOJAKSOLLA

eduJyväskylä®

1655

KORKEA-ASTEEN OPINTOSUORITUSTA

GRADIAN OPISKELIJOIDEN KANSALAISUUDET

Kielitietoisuusverkoston taustaa

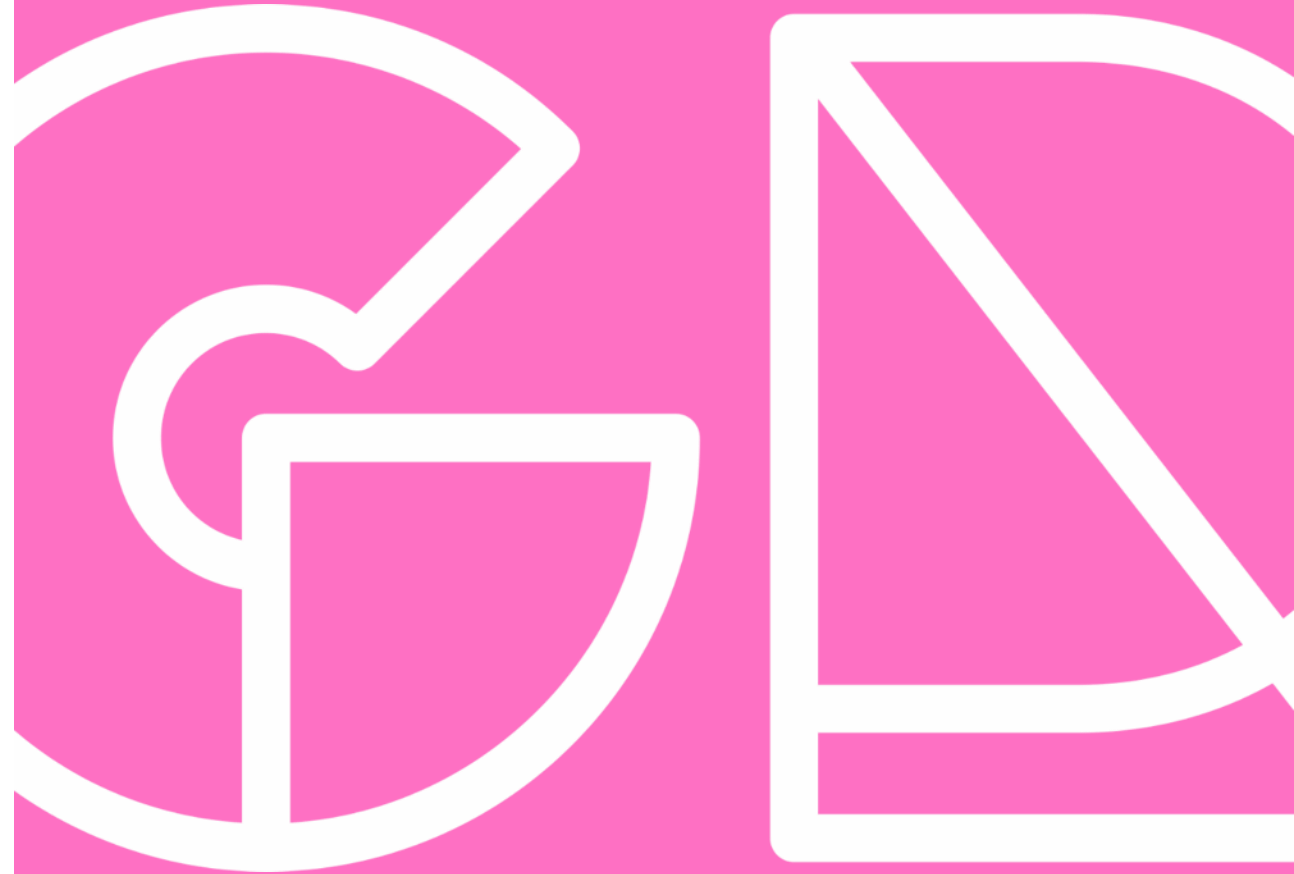
- Gradia mukana VIERKO- ja VIERKO2-hankkeessa, projektipäällikkönä Liisa Pylvänäinen
- VIERKO2-hankkeessa tavoitteena vieraskielisen ja kielitietoisuuden koulutuksen ja ohjauksen kehittäminen
- Maaliskuussa 2025 Gradian strategiarahoitus (5000 e) kielitietoisuusverkoston perustamiseen > Gradian oman kielitietoisuusverkoston suunnittelu
- Tavoitteena tiedottaminen, koulutukset, hyvien käytänteiden, ideoiden, välineiden ja materiaalien jakaminen, myös VIERKO2-hankkeessa koottujen ja tuotettujen materiaalien jalkauttaminen (S2-opetus, ohjaus ja tuki sekä kielitietoisuuskoulutukset)
- Tavoitteena saada henkilöstöä mukaan koko Ammattiopisto Gradiasta

Kielitietoisuus- verkoston tavoitteena

- edistää henkilöstön monikulttuurisuusosaamista
- järjestää koulutuksia ja tapahtumia
- tuoda vieraskielisiä opiskelijoita ja heidän tuen tarpeitaan näkyväksi

Kielitietoisuusverkoston jäsenet

- VIERKO2-projektipäällikkö
- 11 lehtoria (kone- ja tuotantotekniikka, liiketoiminta, logistiikka, puhtaus- ja kiinteistöpalvelut, taideteollisuus ja muoti, laaja-alainen erityisopetus, yhteiset opinnot, 4 x S2-opetus ja -tuki)
- Koulutuspäällikkö (Ohjaus- ja urapalvelut, valmentavat koulutukset)
- Kehittämispäällikkö (Haku- ja opiskelijapalvelut)
- Ravintolapäällikkö (Gradia-ravintolat, ravintola Oppilikka)

Toiminta 2025

- Tapaamisia 6 kertaa, ensimmäinen kokoontuminen 9.5.2025
  - Oma Teams-kanava
  - Materiaalien jakoa
  - Intra-uutisointia
- Kielitietoisuuskoulutuksia (kielitietoisuusverkosto, tiimivetäjien tiimi, eri alojen tiimit, Gradia-ravintoloiden henkilöstö, Priimus-kampuksen henkilöstö, koko henkilöstön pedagogiset iltapäiväkahvit)
  - 3 kielitietoisuustyöpajaa henkilöstön kampuskahveilla
  - Rehtori Minna Sillanpään tapaaminen
  - Kielitietoisuusbasaari 24.10.2025

KIELITIETOISUUSBASAARI

Gradian henkilöstölle

PE 24.10.2025 klo 9.30 - 13.00

Viitaniemen kampuksen A-rakennus

Kielitietoisuus kohtaa käytännön – päivän aikana luvassa:

- Asiantuntija- ja opiskelija puheenvuoroja
- Paneelikeskustelu – verkoston jäsenet äänessä
- Esittelypisteitä ja kohtaamisia
- Arvontaa
- Taukojumppaa
- Kahvitarjoilu

Lisätietoa Intran tapahtumasivulta

GRADIA

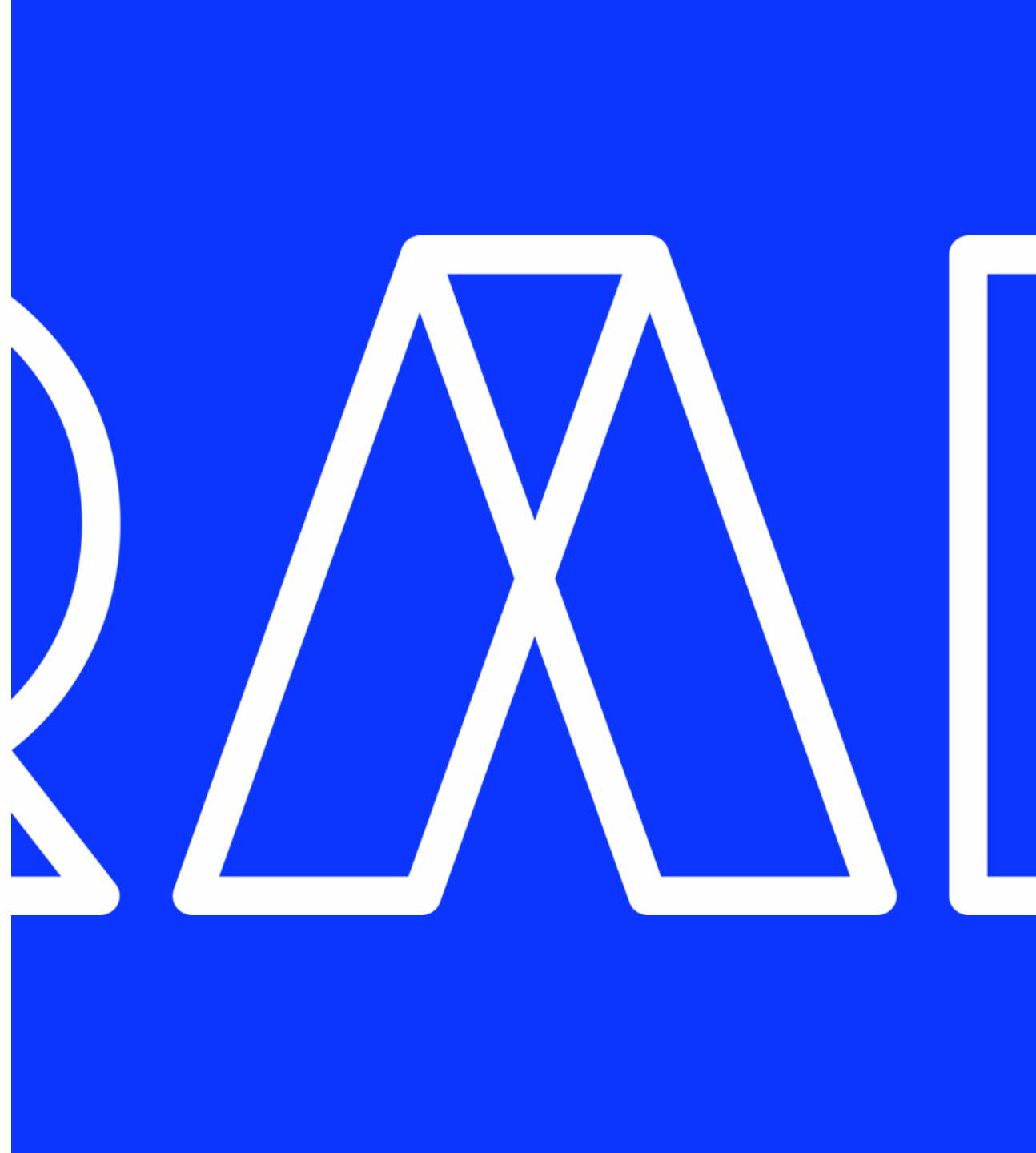
OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
UNDERSVINGS- OCH KULTURMINISTERIET

Kielitietoisuusbasaari 24.10.2025

- **Kielitietoisuus ja saavutettavuus opetuksessa ja ohjauksessa**
Tuija Takala (selkokirjailija, äidinkielen ja kirjallisuuden opettaja Stadin AO)
- **Kuinka ohjaan vieraskielistä opiskelijaa**
Puheenvuorot Sosiaali- ja terveystieteiden, varastoalalta sekä Sol-siivouspalveluista
- **Vieraskielisen opiskelijan puheenvuoro**
- **Paneelikeskustelu**
Kielitietoisuus verkoston jäsenet esittäytyvät ja keskustelevat vieraskielisten opetuksesta ja ohjauksesta Gradiassa

Toiminta keväällä 2026

- Kielitietoisuusverkostolle rahoitus vuodelle 2026
- Tapaamisia joka toinen kuukausi
- Kielitietoisuuskoulutukset tiimeille ja kielitietoisuustyöpajat kampuskahveilla
- Puhu mulle helppoa suomea -kampanja 1. - 31.3.2026
- Kysely kielitietoisuudesta henkilöstölle ja vieraskielisille opiskelijoille
- Kirje Gradian johdolle > havainnot, huomiot ja kehittämisideat

PUHU MULLE **HELPPOA** **SUOMEA!**

-kampanja 1.3.–31.3.2026

- Kickoff-tilaisuus 4.3.2026
- VIERKOn selkosuunnistuksen julkaiseminen
- Opiskelijatarinat Intraan
- Kyselyt opetushenkilöstölle ja opiskelijoille
- Vinkit helpon suomen käyttöön opettajille
- Vinkit suomen opiskeluun opiskelijoille
- Kampanjamateriaalien levittäminen kampuksille

OPETUS- JA
KULTTUURIMINISTERIÖ

GRADIA

Kysely kielitietoisuudesta opetushenkilöstölle

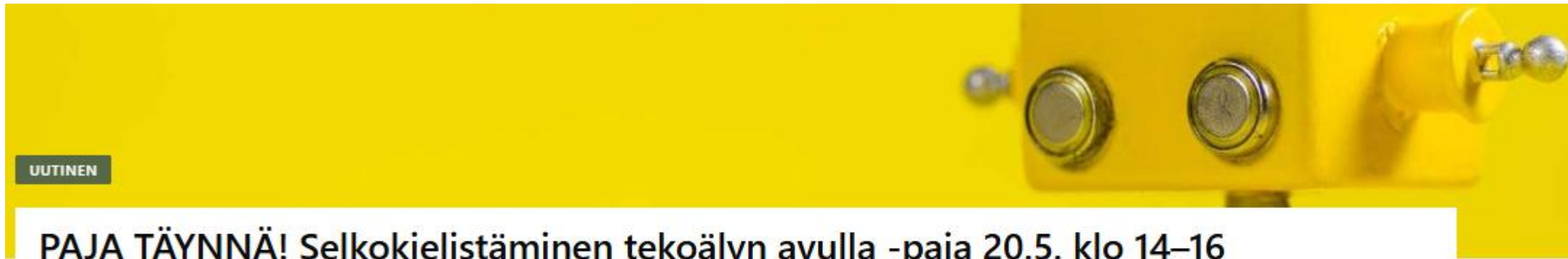
- Jaettiin 560 henkilölle, vastauksia tuli 129
- Toteutettiin 13. - 22.3.2026, edustettuina kaikki koulutusalat
- Kyselyn perusteella kielitietoisuustyö koettiin tärkeäksi, opetushenkilöstö on motivoitunut kehittämään osaamistaan
- Kielitietoisuuden totetuttaminen vaatii nykyistä vahvempaa rakenteellista tukea
- Kielitietoisien opettamisen kehittämiseen kaivattiin lisää resursseja ja aikaa
- Vastauksissa tuotiin esiin tarve käytännönläheiselle tuelle arjessa (S2-opettajat, oppimisen ohjaajat, aika yhteiseen kehittämiseen ja yhteistyöhön)
- Tarvitaan konkreettisia ja selkeäkielisiä materiaaleja

Kysely kielitietoisuudesta vieraskielisille opiskelijoille

- Vastaajamäärä jäi pieneksi (74), suurin osa vastaajista oli sote-alan opiskelijoita
- Kysely toteutettiin 13. - 22.3.2026
- Vastaajat olivat tyytyväisiä saamaansa opetukseen ja tukeen
- Gradia koettiin turvalliseksi ja hyvin järjestetyksi oppimisympäristöksi
- Kehittämistoiveena oli saada lisää suomen kielen opetusta ja tukea:
  - ✓ S2-opettaja mukaan useammille kursseille
  - ✓ Selkokielen käyttöä opetuksessa
  - ✓ Enemmän aikaa ja mahdollisuuksia harjoitella puhumista
  - ✓ Kielitukea ennen ja harjoittelujaksojen aikana
  - ✓ Enemmän ryhmätöitä ja aktiivista tekemistä ja vuorovaikutusta tunneilla
  - ✓ Vähemmän pelkkää materiaalin läpikäymistä

Toiminta keväällä 2026

- Gadian S2-polun ideointi
- Selkokielistä tekoälyn avulla -työpaja yhteistyössä digipalveluiden kanssa 20.5.
- Gadian johdon tapaaminen 25.5.

PAJA TÄYNNÄ! Selkokielistäminen tekoälyn avulla -paja 20.5. klo 14–16

Julkaistu 5.5.2026 · 1 minuutin lukuaika

Tervetuloa Digipalveluiden ja Gadian kielitietoisuusverkoston järjestämään koulutukseen, jossa pääset opettelemaan opetusmateriaalien selkeyttämistä Copilotin avulla.

Koulutuksessa saat vinkkejä kielitietoisien ja selkeäkielisen materiaalin tuottamiseen ja pääset tutustumaan Selkoistaja-tekoälyagenttiin. Pääset myös harjoittelemaan opittuja taitoja ja kysymään vinkkejä S2-opettajilta ja digikoordinaattoreilta.

Mukaan mahtuu max. 15 osallistujaa. Tilaisuudessa on kahvitarjoilu.

Toiminta syksyllä 2026

- Tapaamiset elokuussa ja syyskuussa
- Anu Kunnela projektipäälliköksi
VIERKO2-hankkeeseen Liisan tilalle
- Kielitietoisuusbasaari Koko maailma
Gradiassa 22.9.2026
- Opiskelijatarinoita intraan

Kielitietoisuusbasaari

- Koko maailma Gradiassa

Aika:
22.9.2026
klo 10.00–13.00

Paikka:
Priimus

Ohjelmassa mm.

Kielten ja kulttuurien
esittelyä

Makumaistiaisaa maailmalta

Toiminnallisia pisteitä

Kielitietoisuusinfoa

Kahvila

Arvontaa

Tuo tullessas – Vie mennessäs
-kierrätyspiste

≡ Tervetuloa mukaan! ≡

OPETUS- JA
KULTTUURIMINISTERIÖ

GRADIA

Järjestäjät: Gradian kielitietoisuusverkosto ja VIERKO2-hanke

Nimeni kirjoitettuna
eri aakkosilla

dariksi _____

sinhaliksi _____

ukrainaksi _____

kreikaksi _____

punjabiksi _____

bengaliksi _____

persiaksi _____

tigrinjaksi _____

kiinaksi _____

hindiksi _____

venäjäksi _____

Kielitietoisuusbasaari

Kielitietoisuusbasaari

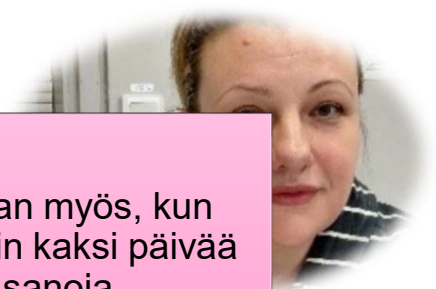
Gradian kielitietoisuusverkosto haluaa tuoda esille vieraskielisten opiskelijoidemme kokemuksia opiskelusta Gradiassa.

Näitä kokemuksia on julkaistu Gradian Intrassa sekä juttusarjoina että videohaastatteluina.

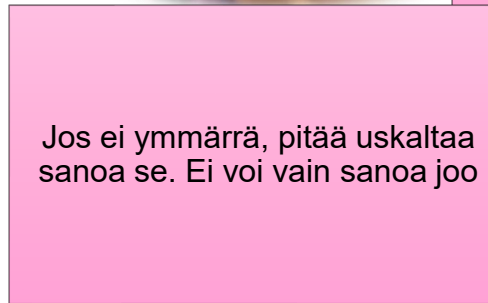

Ensimmäinen suomen kielen sana oli kiitos.

Ei saa pelätä, vaan täytyy rohkeasti kysyä ja puhua

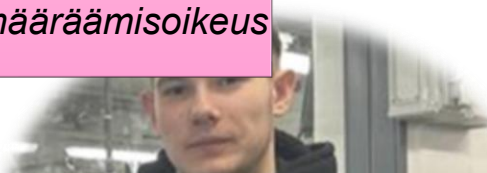
Muistan myös, kun opiskelin kaksi päivää sanoja *epätarkoituksenmukaine* ja *itse määräämisoikeus*

Jos ei ymmärrä, pitää uskaltaa sanoa se. Ei voi vain sanoa joo

Uudelle Suomeen muuttavalle antaisin ohjeeksi opetella suomen kieltä ahkerasti.

Erityisen vaikeita monille ulkomaalaisille ovat sanat kuten *yöpyä, jäätyä, jäykistyä, työllistyä, myöhästyä ja tyytymättömyys.*

Tärkein asia, jonka olen oppinut työssäoppimisessa, on se, että työpaikalla pitää aina olla kahvia.

Kahvitauko on paras hetki keskustella työstä, ratkaista ongelmia yhdessä, löytää tiimissä hyviä ratkaisuja sekä nauraa ja hymyillä

Tulevaa

- Puhu mulle helppoa suomea - rintamerkki ja -kampanja
- Kielitietoisuuskoulutukset ja työpajat jatkuvat
- Opettajatarinat kielitietoisista opettajista ja heidän menetelmistään (podcastit?)
- Selkokielistä tekoälyn avulla -paja 2

Kielitietoisuus- verkoston toiminnan vaikutuksia

- Kampuskohtaiset S2-tuen opettajat
- Ymmärrys kielitaidon merkityksestä opiskelussa lisääntynyt aloilla
- Yhteistyö lisääntynyt (opinto-ohjaajat, erityisopettajat, ammatilliset erityisopettajat, ryhmänohjaajat)
- Ymmärrys vieraskielisten opiskelijoiden kielellisen tuen tarpeesta lisääntynyt (oppimisen tuen uudistus 2. asteella)
- Yhteishaun kautta tulleiden opiskelijoiden kielikartoitus lähtötasokartoituksen yhteydessä > tuen tarve, ohjaus
- S2-polun kehittäminen toiminnanohjauskokeilun rahoituksella

Perusta kielitietoisuusverkosto! - Avointen oppimateriaalien kirjasto (aoe.fi)

Perusta kouluusi kielitietoisuusverkosto

1. **Käynnistä** verkosto johdon kanssa:
kielitietoisuus edistää opiskelijoiden ja
työntekijöiden hyvinvointia.
2. Kielitietoisuusverkoston **tavoite**:
  - Kieli ja työn sisältö kuuluvat yhteen.
  - Yhteistyö edistää pedagogiikkaa.
3. **Suunnitelkaa** verkosto, jossa on edustajat
työyhteisön eri ryhmistä ja toimipaikoista:
  - johdon edustaja
  - ammatillisten ja yto-opettajien edustajat
  - pedagogisen suunnittelun edustaja
  - muun henkilökunnan edustaja.
4. Järjestäkää **tietoiskuja ja koulutuksia**:
VIERKO:n koulutusdiat ja tallenteet.
5. Järjestäkää koulutuksien jälkeen **työpajoja**:
  - yhteinen keskustelu kielitietoisista käytännöistä
  - materiaalien ja toimintatapojen kehittäminen.
6. **Arvioikaa** kielitietoisuuden edistymistä,
kehittäkää lisää ja iloitkaa edistymisestä!
7. Kaikki hyötyvät kielitietoisuudesta!

VIERKO: Vieraskielisen opetuksen kehittäminen.
Kotimaisten kielten opetuksen tarjonnan ja laadun
kehittäminen ammatillisessa koulutuksessa. -
Avointen oppimateriaalien kirjasto (aoe.fi)

Koulutusmateriaali kielitietoisuudesta ja
selkokielestä opetus- ja ohjaushenkilöstölle sekä
työpaikkaohjaajille - Avointen oppimateriaalien
kirjasto (aoe.fi)

Koonti ammatillisen koulutuksen selkokielistä ja
S2-materiaaleista 2024 - 2026 - Avointen
oppimateriaalien kirjasto (aoe.fi)

